

Haninge kommun

Haninges framtid ur ett ungdomsperspektiv

En undersökning av unga kommunutvecklare 2015

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Kommunhuset
Haninge centrum

Telefon
Växel: 08-606 70 00

Fax/e-post
08-606 81 40
haningekommun@haninge.se

Postgiro
1265-8

Bankgiro
356-5975

Innehållsförteckning

Inledning	2
Metod	2
Material	4
Resultat	4
Boende	
Viktigt att ha nära sin bostad	
Resa och ekologisk hållbarhet	
Stockholm Centrum	
Vad saknas i Haninge och där man bor	
Slutsatser	10
Slutord	13
Källförteckning	13
Bilagor	14

Författarna till rapporten är kommunutvecklarna Wilka Vargas, Emma Lindström, Simon Jändel, Joakim Fällström, Veronica Törnqvist, samt handlaren Emil Shahnazi-Nia och samordnaren Tina Vikor.

INLEDNING

Haninge kommun har tagit fram ett förslag till en ny översiktsplan med mål fram till år 2030 men med utblick mot år 2050. Översiktsplanen är skriven med ekologisk, social samt ekonomisk hållbarhet i åtanke och är just nu ute på samråd. Planen är att bland annat bygga fler nya bostäder, förtäta bostadsområden nära pendeltågsstationerna, effektivisera kollektivtrafiken, motverka segregering, renovera Handenterminalen och bygga en ny pendeltågsstation i Vega.

För att samla in unga invånares synpunkter kring Haninges utveckling anlätades kommunutvecklare - unga sommarjobbare - som skulle intervjua ungdomar (mellan 10-24 år) i nästan alla av Haninges kommundelar och rapportera svaren/synpunkterna till Översiktsplaneberedningen.

Syftet med denna rapport är att framföra ungas åsikter och tankar kring olika typer av önskade boendemiljöer, hur de tror att de kommer vilja resa i sin vardag och synpunkter på vad som saknas i Haninge. Detta ska förbättra förutsättningarna för Haninges politiker att nå visionen om ett hållbart och attraktivt Haninge för Haningebor men även för besökare från andra delar av Stockholm då kommunen har målet att utveckla Haninge till en regional stadskärna.

Så vad har Haninges ungdomar för synpunkter och hur gick vi, kommunutvecklarna, till väga?

METOD

Vi började med att sätta oss in i Översiktsplanen för att förstå vad det var för något. Detta gjorde vi genom att skumläsa samrådsförslaget (Översiktsplan 2030, samrådsförslag) tillsammans. Sedan träffade vi Erik Anderson och Mirja Thårlin som är kommunens översiktsplanerare. De fördjupade vår förståelse kring översiktsplanen, presenterade samrådsförslaget för oss och gav

oss fyra frågor som de tyckte skulle vara intressanta att få svar på. Vi kompletterade sedan frågorna utifrån vårt perspektiv och formulerade om dem en aning för att de ska flyta på bättre i praktiken. Det slutliga frågeformulären innehöll sex olika huvudfrågor samt följdfrågor om boendemiljö, vardagsresor, varför man väljer att åka till Stockholm centrum, samt vad som kunde förbättras i Haninge rent generellt (se bilaga 1). Frågan kring vad som skulle få en att resa mer hållbart var ursprungligen en följdfråga, men vi tyckte att den var så pass viktig så att vi gjorde det till en separat fråga.

För att förbereda oss för intervjuerna fick vi en utbildning av Josef El Mahdi, en erfaren journalist som skrivit artiklar för tidningar som SvD, men som just nu jobbar som dagredaktör på Sveriges Radio. Han lärde oss olika taktiker och tipsade oss om saker att tänka på när vi intervjuar, och vi fick gå ut och testfråga människor på gatan - något som ingen av oss hade någon tidigare erfarenhet av. Vi fick också en kort genomgång om forskningsetiska principer kring samhällsvetenskapliga studier av vår samordnare Tina Vikor.

I vår grupp hade vi fem kommunutvecklare, en ung handledare som var ute med oss i fält och en tjänsteperson från kommunen som ansvarade för uppdraget och samordnade vårt arbete. Vi åkte runt på vardagar mellan kl.11-16:30 och intervjuade ungdomar i Handen, Västerhaninge, Vendelsö, Jordbro, Tungalsta, Brandbergen och Dalarö, samt genomförde många telefonintervjuer med våra bekanta. Vi frågade ut så många som möjligt men vårt mål var inte att göra en kvantitativ undersökning, utan att lyfta fram olika åsikter och synpunkter som finns bland Håninges ungdomar. Ute i fältet hade vi med oss clipboards fyllda med kopior av frågeformuläret, kartor över de kommuner vi besökte och brickor med våra bilder och kommunens logga (kommunhusets passerkort). Vi hade också en lista där de som var intresserade av att ta del av rapporten kunde skriva upp sig, samt flygblad med information om översiktsplanen för att ge till dem som ville veta mer.

Vi renskrev svaren på morgnarna så att vi inte skulle hinna glömma bort intervjuerna och kunde lättare tyda de snabba anteckningar som vi hade gjort dagen innan. Efter att vi var klara med alla intervjuer sammanställde vi synpunkterna i denna rapport som ska presenteras för politiker och tjänstepersoner som arbetar med Översiktsplanen. Hela uppdraget har tagit tre veckor. Vi var ute och intervjuade under 8 dagar och skrev rapporten under 4 dagar.

Unga som intervjuar unga

Det är en bra taktik att skicka en ung undersökare för att fråga andra ungdomar eftersom målgruppen har mer förståelse och tillit till den som ställer frågorna. Om man som ungdom blir frågad av en äldre tjänsteperson så finns det en risk att svaren blir framtvingade eller omotiverade, medans om båda parterna är i ungefär samma ålder kan den man frågar inta en mer

själsäker position. Om parterna har liknande stil eller är bekanta är det också till stor hjälp för då kan man prata om själva ämnet med ökad tillit samt relatera till varandra.

En annan fördel med att ungdomar frågar varandra är att den man frågar kan våga ta till med ord som man annars skulle undvika om man hade en interaktion med en vuxen människa. Det hade känts opassande att använda t.ex. svordomar eller att ge ett svar som man känner att en äldre person inte skulle kunna relatera till. Det känns helt enkelt mindre begränsat att bli frågad av en ungdom.

MATERIAL

Vi har intervjuat 271 ungdomar, mellan 10 och 24 år, runt om Haninges olika kommundelar. Beroende på vart i Haninge vi har befunnit oss så har vi fått olika mängder av svar, dem allra flesta svar fick vi i Handen, där vi intervjuade totalt 107 personer. Vi sammanställde svaren som vi fick i en Excel ark där vi antecknade vad folk svarade, hur många som hade liknande synpunkter och antecknade också direkta citat. Dokumentet finns på Google Drive och kan nås via [länk](#). Se också bilaga 2.

RESULTAT

I den här delen presenterar vi svaren som vi har fått in utifrån de olika teman som de berör:

- Boende
- Vad är viktigt att ha nära sin bostad
- Resa och ekologisk hållbarhet
- Stockholm centrum
- Vad saknas i Haninge och där man bor
- Åsikter om Haninge från dem som inte bor i kommunen

Boende

Vi ställde öppna frågor till dem vi intervjuade om vilken slags miljö de skulle vilja bo i när de skaffar sitt första boende. Majoriteten svarade att de vill bo i en lägenhet, men många ville bo i en villa eller i ett radhusområde, bland annat för att kunna ha ”en egen trädgård”. En del skulle vilja bo i en tätbebyggd och livlig innerstadsmiljö, medan andra vill bo i en lugnare förort. Flera sa också att de vill bo i ett finare nybyggt område där det är ”fräscht och nyrenoverat”, men att lägenheten ska vara billig och liten. Många sa att de vill bo i centrala Stockholm, bland annat eftersom det då blir lättare att åka kommunalt.

Många vill bo i en lägenhet av ekonomiska skäl och för att det är enklare att sköta. De som vill bo centralt i kommunen menar att det är bekvämt att ha nära till livsmedelsbutiker och kollektivtrafik. Att kunna se folk röra sig utanför sitt förster är också något som nämndes som önskvärt. Många upplever att det är för stökigt i centrum och vill därför inte bo där men vill ”inte bo för långt borta heller”.

För de som ville bo ute på landet är det fortfarande viktigt med en bra internetuppkoppling och närhet till kommunikationer och affärer. Vissa sa att de vill först bo i en lägenhet och senare i livet flytta till en villa.

Beroende på var man bor har man olika syn på förorten, de som redan bor där ser inga problem med att bo där efter att ha flyttat hemifrån medans de som bor i t.ex. Vendelsö ofta upplever förorten som stökig.

Många upplevde att det skulle vara ett fräscht, gärna nyrenoverat område man skulle bo i men det ska fortfarande vara billigt och är lätta att få tag på. En del ville bo i en ”lägenhet i Haninge/Vendelsö, lugnt område som inte har stök.” Andra ville bo i en lägenhet i ett tätbebyggt område nära centrum men fortfarande här i Haninge.

En del upplevde det attraktivt att bo ”nära Stockholm, mitt i staden, långt bort ifrån Haninge nära tunnelbanan”. Andra upplevde att de ville ”bo i förorten, fint & tryggt med blommor och dekorationer i området” och för att det är en ”livlig och social miljö” medan en annan sa ”jag skulle vilja bo i Jordbro i framtiden om det är så att den snyggas upp”. Och många som hade husdjur ville att det ska vara en bra miljö som passar för dem.

Viktigt att ha nära sin bostad

En fråga i intervjun som översiktsplanerna kom med var att man skulle välja vilka av dessa tre var viktigast att ha nära sin bostad: parker, natur och friluftsliv eller idrottsanläggningar. Personerna som vi frågade svarade antingen för sig själva eller för vad som var nyttigt för andra som t.ex. barnfamiljer och pensionärer. Svaren var ganska jämt fördelade men idrottsanläggningar vann med fyra röster över natur och friluftsliv och parker var inte heller så långt bakom. Så i princip kan man säga att alla tre anses vara lika viktiga. Men som vissa påpekade vill man kanske inte att det ska byggas en idrottshall fem meter från ens dörr.

En ansåg att alla tre måste finnas och att det ska vara en balans mellan dem så att det inte blir för mycket av nånting.

Närhet till naturen är viktigt för både dem som vill bo i lägenhet och dem som vill bo i hus eller radhus. Man vill kunna "ta promenader med husdjuren i en lugn miljö" och vill ha ett "grönområde med mycket bänkar" nära sin bostad.

Det var överraskande många som tänkte ur ett framtidsperspektiv, alltså vilken miljö som vore bäst för barnen och att alla ska få en bra miljö.

De som tyckte att **parker** är viktigaste gav de följande anledningarna:

- "skönt att gå ut och träffa kompisar"
- "mysigt med blommor, vatten, andra människor och växter"
- "modernt med park som i staden, som Kungsträdgården"
- "tänker på framtiden, det är bra för barn"
- "mysig, trevlig mötesplats"
- "bra mötesplats och ett bra sätt att skapa gemenskap i en ort"
- "perfekt för promenader för alla åldrar"
- "parker där man kan grilla, ta ut husdjur och vara med barnen."

För dem som menade att **natur och friluftsliv** är viktigast var motiveringarna:

- "hästar och ridning är en stor del utav mitt liv"
- "skönt med naturen"
- "viktigt om det är mycket lägenheter att man har nära till naturen"

Av de som förespråkade **idrottsanläggningar** var de olika anledningarna:

- "hatar naturen och vill ha fler fotbollsplaner"
- "hockeyintresserad"
- "basketplaner i brandbergen"
- "tycker om att röra på sig"
- "finns andra människor runt omkring"
- "intresse"
- "sysselsätter ungdomar och bidrar till mindre våld och bråk"
- "viktigt att röra på sig och vara aktiverad genom idrottsanläggningar"
- "fotboll är en viktig sport hos grabbarna"
- "finns andra ungdomar och barn runt omkring, bra samlingsplats"
- "idrottsanläggningar ska vara nära som torvalla och de husen som är närmast den, men inte för nära"
- "idrottsanläggningar utomhus, t.ex. fotbollsplaner och ute gym"
- "bygg en IP"
- "idrottsanläggningar är bra för motionen och gym är dyrt."
- "viktigt att bygga olika typer av idrottsanläggningar och inte bara fotbollsplaner överallt, utan också simhallar, basketplaner och tennisbanor"

Annat som är viktigt att ha nära

De flesta ansåg att mataffärer är viktigt att ha nära hemmet men vanliga butiker är också viktigt. Många av de ungdomar vi intervjuade ville bo nära en busshållplats eller annat kollektivt färdmedel medans en del ville ha en parkering nära bostaden. Att bo nära centrum ansåg många också som viktigt. Många upplevde att man ville bo nära en plats att hänga på t.ex. ett ”torg, inte parker med barnfamiljer, utan mer en plats att stå med kompisar och kaka glass, sedan gå upp till lägenheten”. En del upplevde att man ville bo nära samhällsfunktioner som t.ex. skola, vård/omsorg, polis.

Resa och ekologisk hållbarhet

Vi frågade ungdomarna om hur de tror att de kommer resa i sin vardag i framtiden. Majoriteten av dem som svarade valde antingen en kollektiv resväg eller att åka bil. Utav dem andra alternativen (cykla, promenera, åka motorcykel eller annat) så var cykel det mest populära svaret.

Några av ungdomarna som har svarat har sagt att de skulle promenera mer om det inte är för långt till sin destination, andra har sagt att de skulle resa mer hållbart om tågen kom i tid och om jobbet låg närmare. Andra förslag var att det ska finnas bättre cykel- och promenadvägar, och att kollektivtrafiken ska vara gratis, eller i alla fall billigare.

Några andra idéer på hur man skulle kunna uppmuntra till mer hållbara resor var...

Angående kollektivtrafiken:

- Om det var billigare att åka kollektivt, alternativt dyrare att åka bil, så skulle fler välja att åka buss, tåg, tunnelbana osv.
- Mindre förseningar i kollektivtrafiken.
- Fler bussavgångar, speciellt i orter som t.ex. Dalarö och Tyresö.
- Tunnelbana i Haninge.
- Fler bussar som åker till Gullmarsplan från Jordbro.

Angående vägar:

- Finare, promenadvänligare områden, gångar och bättre cykelvägar i Vendelsö, Brandbergen och Dalarö.
- Flera vägmärken på de nuvarande gång-och cykelvägarna som visar hur långa avstånden är och vart vägarna leder.
- Vägmärken på promenad- och cykelvägar som berättar om hur bra det är för hälsan och miljön att gå och cykla istället för att åka bil eller kollektivt.

- Bättre cykelvägar långt ifrån vägarna och inte tätt intill, speciellt i Dalarö där ungdomar tycker att det är läskigt med bilarna som kör så nära och inte håller hastighetsbegränsningarna.

Angående områden:

- Fler väktare och fräschare områden så att människor har motivationen att promenera utan att känna sig osäkra.
- Fler gågator och utrymmen där man inte får åka in med bil
- Liknande stadsmiljö som i stan, men fortfarande behålla en del förortskänsla.
- Ett centrum i närheten av bostaden skulle få fler människor att gå mer.
- Färre parkeringsplatser leder till ännu färre som tar bilen, och fler väljer att åka kollektivt.
- Dekorationer som t.ex. blommor och träd som ger mer av en naturkänsla och finare vyer.

Även att uppmuntra till en generellt miljövänlig livsstil skulle kunna påverka folks resor i vardagen, och kanske även ha ett positivt inflytande på hur hållbart dem reser.

Stockholm centrum

De flesta ungdomar anser att det är viktigt att åka till Stockholm, mestadels för att utbudet av affärer/restauranger/uteserveringar är större men också ”för att åka till platser som inte finns i Haninge, t.ex. Gröna Lund, Skansen, Kungälv”, eller bara gå på sightseeing i Gamla stan. Många upplever också att det är skönt att bli anonym i folkmängden och ”bara sitta i Gamla stan (vid vattnet) och stirra på folk när man äter glass, Rudan kan man vara vid men det är inte lika fint som i Gamla stan”. Många åker in för att det finns ”mer sevärdigheter, nytt folk, finare restauranger, renare miljö och det finns aktiviteter som colorrun och bio”.

Många anser också att det är ”skönt att komma bort” och andra ansåg att ”det är speciell känsla med Stockholm”, med all fina byggnader att kolla på men även att historien märks överallt i Gamla stan. En del åker främst in för att ”det har blivit en grej att åka dit, kan träffa kompisar och nya människor”, ta en fika eller för att gå på ”evenemang, t.ex. konserter”. Bio är också en anledning till att många åker in medan vissa endast åker dit för att de går i skolan där eller för att det är en knutpunkt för att ta sig till andra delar av stan.

Cirka en femtedel av dem vi intervjuade svarade att de inte tycker att det är intressant att åka till Stockholm centrum och vi fick också höra att Haninge har sin charm just för att det inte är som Stockholm centrum.

Vad saknas i Haninge och där man bor

Överlag tyckte de flesta att Haninge är en fin kommun med mycket natur och parker. Majoriteten utav dem vi intervjuade upplever samtidigt att det finns en hel del som saknas i Haninge kommun och att det finns brister men även saker och ting som bör förbättras. Beroende på vart i kommunen vi intervjuade fick vi olika förslag och synpunkter. Generellt var det en riktig biosalong, modebutiker, caféuteserveringar och snabbmatskedjor som efterfrågades mest.

Det var väldigt många som påpekade att en bio med ett stort utbud av filmer är vad Haninge/Handen behöver. Den främsta faktorn för detta var för att det är en efterfrågad sysselsättning som man även skulle vilja kunna göra i sin egen ort. Man upplever att bio är mysigt och att det är till för alla. För pensionärer, barnfamiljer och ungdomar. Många menade att Brandbergens biosalong är bristfällig och att den ligger dåligt till, och att det därför vore bra om en modern biosalong byggdes i Handen.

Många upplever även att det saknas märkesbutiker och att detta bör finnas i Haninge Centrum. Några förslag som angavs var märkesbutikerna Salt, Adidas, JC, Gant, True Religion, Ralph Lauren med mera. Man menade att dessa endast finns i Stockholm centrum och att det vore bra om det även fanns i närmsta centrum, alltså i Haninge Centrum.

Stockholm centrum är känt för sin fina miljö, byggnader, gator men även för sina uteserveringar av caféer och restauranger. Sedan finns det även bra snabbmatskedjor. Både uteserveringar och snabbmatsrestauranger efterfrågas bland Haninges ungdomar. Man efterfrågar en högre kvalitet på restauranger och caféer i Handen/Haninge i allmänhet men även snabbmatskedjor som Burger king, Max och KFC. Haninge har Vegabaren, men utan bil är det väldigt svårt att ta sig dit från Brandbergen och Vendelsö då det endast är en buss som kopplar till Vega. Denna buss går endast från Handenterminalen. I och med den kommande pendeltågsstationen i Vega så kom många med idén att koppla Vega med Vendelsö då dessa gränsar till varandra och vore väldigt nära. (T.ex. att bussen går från Brandbergen förbi Vendelsö vidare förbi Lidl mot Vegabaren).

Det som många orter hade gemensamt var önskan om att renovera fasaden på lägenheterna runt om i Haninge. I Vendelsömalm nämndes lägenheterna vid Evertsbergsvägen, Tyrestavägen & Klenavägen. I Sågen nämndes lägenheterna runt om busshållsplatsen. Man menar att första intrycket är viktigt och att lägenheterna vid busshållplatserna i villamområden ser allmänt sunkiga ut.

I Jordbro nämndes höghusen vid fotbollsplanen och bakåt som viktiga att rusta upp och i Brandbergen nämndes också höghusen i Vattumannens- samt Vädurens gata och centrum området och att man borde göra Brandbergen till en ”trygg och stilren ort så att fler söker sig hit, inte endast låginkomstagare”.

Ungdomar i Jordbro och Brandbergen vill även att deras centrum borde rustas upp och förfinas. Brandbergens centrum har bristfälliga rulltrappor och man borde främst rusta upp centrumets utsida, menade man. I Jordbro centrum snöar det in under vintrarna och den anses vara odugligt. Jordbros och Brandbergens bad är smutsiga. Jordbro har heller inte en bra livsmedelsbutik.

I Dalarö hade man önskemål om att bygga flera boenden/villor. En ungdom i Dalarö tog däremot upp att byggande utav lägenheter vid hamnen borde stoppas omedelbart men att fler bussar borde gå dit.

I Västerhaninge upplevs Systembolaget ha medfört problem. Att det är stökiga alkoholister i centrumområdet där ungdomar bland annat hänger. För övrigt var svaren positiva gällande Västerhaninge.

I Vendelsö ansåg en person att bussar som går till Tyresö från Vendelsö borde gå snabbare till skillnad från buss 824 som åker runt i hela Tyresö området. En annan berättade att Vendelsö malmsskolan borde renoveras både på in- och utsidan då den är ”gammal och sunkig” och man efterfrågade också modernare bostäder.

Åsikter om Haninge från dem som inte bor i kommunen

Det här var ingen fråga som vi hade från början men eftersom vi fick vissa intressanta synpunkter ville vi ha med det i rapporten. Vi intervjuade ett par enstaka personer som var besökare i Haninge men bodde på andra ställen, bland annat Bagarmossen och Järfälla. Dessa tycker att Haninge är ett rent, öppet och vackert område med bra promenadgångar till skillnad från andra orter. Centrumet fick också beröm då det finns många småbutiker.

SLUTSATSER

Boende

Många skulle vilja ha en lägenhet som sitt första boende, främst i lugna områden men ändå nära staden. Lägenheter anses vara lättare att städa och sköta och billigare än villa och radhus. De som vill bo på landet tycker att det är viktigt med bra internetuppkoppling, affärer och att det ska vara lätt att ta sig till staden.

Viktigt att ha nära sin bostad

När det gäller natur och friluftsliv, parker och idrottsanläggningar var det väldigt jämt fördelat mellan vilka av dessa tre som man ansåg vara viktigast att ha nära hemmet. Det fanns många som beskrev att det är viktigt att ha alla tre nära sin kommande bostad då det skapar balans, och att man ska ha lika mycket tillgång till dessa oavsett om man bor i lägenhet, villa eller radhus. Även de som ville bo i ett tätbebyggt område ville ha nära tillgång till naturen. När det gäller idrottsanläggningar är det viktigt att bygga olika typer av idrottsanläggningar och inte bara fotbollsplaner överallt, utan också simhallar, basketplaner och tennisbanor.

Bland de andra sakerna som kan tänkas vara bra att ha nära sin bostad har affärer och kollektivtrafiken tagits upp som dem absolut viktigaste. Många gånger söker man arbete utanför den delen av Stockholm man lever i, utför olika typer av ärenden eller vill helt enkelt röra på sig, byta miljö och hitta på saker utanför sitt egna område.

Resa och ekologisk hållbarhet

De flesta ungdomar vi pratade med vill åka kollektivt och anser att Haninge behöver en högre turtäthet rent generellt och bättre förbindelser med Stockholm. Dessutom anser man att kollektivtrafiken är för dyr och skulle helst vilja att den var gratis så alla kan utnyttja den, alternativt en symbolisk summa på cirka 100 kr för ett månadskort.

I Översiktsplanen finns det förslag att sammankoppla Handen, Brandbergen och Vega. Det skulle vara bra eftersom man lockas gå eller cykla emellan. Dock skulle det vara bra att även koppla Vendelsö med Vega som gränsar till varandra, speciellt med tanke på den nya pendeltågsstationen som byggs i Vega.

Ungdomarna som vi intervjuade hade väldigt många idéer på hur man skulle kunna uppmuntra fler att resa mer hållbart som vi hoppas på att kommunens politiker och tjänstepersoner kommer att ta tillvara på.

Stockholm Centrum

Många utav ungdomarna vi intervjuade tyckte att Stockholm centrum är roligt att åka till eftersom staden erbjuder ett större utbud än Haninge, då främst med affärer och aktiviteter. Sakerna som konserter, Color Run, bio, Gröna Lund och de gamla husen i Gamla Stan verkade locka många. En stor del av dem vi intervjuade tyckte även att det var skönt att få komma bort från Haninge och få bli en i mängden för en stund. Uteserveringar verkar också vara väldigt

efterfrågade och det är något som finns i Stockholm centrum som ger en fin atmosfär. Det finns överlag inte så många restauranger i Haninge. Uteservering med glassförsäljning vid Rudan hade till exempel varit bra. Genom att erbjuda fler aktiviteter för ungdomar i Haninge så skulle det nog kunna bli en mer populär kommun för ungdomar att vistas i.

Vad saknas i Haninge och där man bor

Både Haningebor och de som vi pratade med som inte bor i kommunen tyckte överlag att Haninge är en fin kommun. Det finns mycket natur och parker. Ett gott exempel är Eskilsparken som är en bra park med en fin fontän där många hänger och det är unikt att ha en park som är nedsänkt i jorden nära centrum. Man slipper se trafiken och omringande byggnader.

I många av orterna vi besökte (Handen, Västerhaninge, Jordbro och Brandbergen) så vi fick höra att centrumet behöver förbättras, genom att byggas ut eller fräschas upp. I Jordbro fanns önskemålet det att bygga ut för att expandera utbudet av butiker. Genom att fräscha upp centrumet skulle man kunna locka fler affärer som t.ex. klädesbutiker, restaurangkedjor, caféer och sportaffärer. Ett annat förslag var att ta bort Systembolaget som finns i Västerhaninge då antalet alkoholister som befinner sig där behöver sänkas för att de ska bli en trivsam miljö. I Brandbergen önskades det att centrumet ska städas upp samt att de befintliga lägenheterna och lokalerna i centrumområdet ska renoveras. När det gäller Haninge centrum önskar man fler butiker med märkeskläder som man numera hittar främst i Stockholm centrum.

Idéer för framtida undersökningar

Genom vår undersökning har vi lyckats fånga upp mycket av ungas synpunkter och tankar kring Haninges utveckling. En fråga som vi inte ställde men som vi i efterhand anser hade kunnat ge intressanta synpunkter i samband med översiktsplaneringen är att fråga vad ungdomar tycker är bra med deras bostadsområden och med Haninge kommun. Detta skulle ge förståelse om vad som är viktigt att bevara i kommunen, men även satsa mer på.

SLUTORD

Vi vill tacka alla ungdomar som tog sin tid för att svara på våra frågor, våra handledare Emil och Tina, samt översiktsplanerarna Erik och Mirja som möjliggjort det för oss att undersöka ungas synpunkter kring Haninges framtid.

Det är viktigt att kommunen frågar de unga vad de tycker och tänker kring Haninges utveckling, inte bara för att få veta vad de tycker men också för att få dem att börja fundera och formulera sina åsikter. En del av dem som vi intervjuat verkade som om de aldrig tidigare hade reflekterat över de sakerna vi frågade om. När vi till exempel intervjuade två personer samtidigt hade den första inte så många synpunkter men den andra som stod och lyssnade hade mycket mer utförliga svar, eftersom den hade fått tänka till.

Unga är ingen homogen grupp, utan individer med många olika preferenser och synpunkter och vi hoppas att vi med den här rapporten har lyckats framföra den mångfalden som vi har fått ta del av genom våra samtal med Haninges unga.

KÄLLFÖRTÄCKNING

Översiktsplan 2030 - med utblick mot 2050 (samrådsförslag), 2015. Haninge kommun.

BILAGOR

Bilaga 1. Frågeformulär

Undersökning: Haninges framtid

När du får ditt första jobb och flyttar hemifrån...	
Vilken slags miljö tror du att du kommer vilja bo i? Varför?	
Vilken av dessa 3 är viktigast att ha nära sin bostad? (stryk under) Vad mer är viktigt att ha nära till sitt hem?	Parker natur- och friluftsliv idrottsanläggningar
Är det intressant att åka in till Stockholm centrum? Varför? Finns det något där som alltid kommer locka till besök?	
Hur kommer du att resa i din vardag?	bil cykel motorcykel kollektivt annat
Haninge kommun vill dra ner på biltrafiken. Vad skulle få dig att resa mer hållbart? (t.ex. att gå, cykla, åka kollektivt)	
Vad tycker du saknas i Haninge? Vad tycker du saknas där du bor?	
Övrigt	

Bilaga 2. Sammanställning av intervjusvar

